

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในการดำเนินคดีแพ่งเมื่อนำคดีมาฟ้องศาลเพื่อที่จะศาลจะได้พิจารณาพยานหลักฐานต่างๆ ของคู่กรณี ตามกระบวนการที่ได้กำหนดเอาไว้ตามกฎหมายแล้วทำการตัดสินว่าฝ่ายไหนเป็นฝ่ายถูกผิดอย่างไร ต้องมีการปฏิบัติต่อกันอย่างไร ฝ่ายไหนจะต้องใช้เงินให้กับอีกฝ่ายเป็นจำนวนเท่าไร เป็นต้น เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ต้องแพ้คดีและต้องนำเงินไปชำระหนี้ให้กับอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว แต่ฝ่ายที่แพ้คดีหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาลบเลี่ยงไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลก็เป็นภาระหน้าที่ของฝ่ายชนะคดีหรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่จะต้องใช้ความสามารถของตัวเอง ในการสืบหาทรัพย์สินของฝ่ายที่แพ้คดี หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา จากนั้นก็ดำเนินการบังคับคดีเอาากับฝ่ายที่แพ้คดี หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษา โดยการยึดทรัพย์สินของฝ่ายลูกหนี้ นั้น นำออกมาขายทอดตลาด นำเงินมาชำระให้กับฝ่ายที่ชนะคดี หรือเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต่อไป ซึ่งเป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย การบังคับคดีต่างๆ เอาากับฝ่ายที่แพ้คดี หรือลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น จะต้องทำการบังคับคดีผ่านหน่วยงานของรัฐ ซึ่งก็คือ “กรมบังคับคดี” โดยจะมีเจ้าหน้าที่ของกรมบังคับคดีออกไปดำเนินการบังคับคดีให้ ซึ่งเราเรียกโดยทั่วไปว่า “เจ้าพนักงานบังคับคดี”

สำหรับการอายัดสิทธิเรียกร้อง คือ การที่ศาลหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีสั่งให้บุคคลภายนอกมิให้โอนทรัพย์สินหรือชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ให้ชำระแก่เจ้าพนักงานบังคับคดี โดยสิทธิเรียกร้องที่อายัดได้ เช่น สิทธิเรียกร้องในเงินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิได้รับสิทธิเรียกร้องให้บุคคลภายนอกส่งมอบทรัพย์สิน หรือสิทธิเรียกร้องอย่างอื่น แต่มีสิทธิเรียกร้องบางอย่างมีข้อจำกัดในการอายัดสิทธิเรียกร้อง เช่น เบี้ยเลี้ยงชีพและเงินรายได้หากรวมกันแล้วไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ และเบี้ยหวัดของข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาล เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดใช้เงินสงเคราะห์ รวมกันแล้วไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และเงินค่าฌาปนกิจสงเคราะห์ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้รับ ซึ่งเจ้าพนักงานบังคับคดีจะเป็นคนกำหนดจำนวนเงินที่อายัดเอง หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่พอใจการกำหนดจำนวนเงินของเจ้าพนักงานบังคับคดี ลูกหนี้ตามคำพิพากษาก็อาจร้องคัดค้านต่อศาลได้

การออกสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น หากเงินอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอก หรือในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องเหนือบุคคลภายนอก และในคำสั่งของศาลได้ระบุในหมายบังคับคดีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจออกสิทธิเรียกร้องได้ คำสั่งออกของเจ้าพนักงานบังคับคดีถือว่าเป็นคำสั่งออกของศาลในการที่จะออกสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลภายนอกได้ ดังนั้นหากลูกหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลภายนอกให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งหรือเรียกให้บุคคลภายนอกส่งมอบสิ่งของ เจ้าพนักงานบังคับคดีก็สามารถออกได้ แต่ถ้าในหมายบังคับคดีไม่ได้ระบุไว้ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมีอำนาจออก เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาต้องยื่นคำร้องให้ศาลออกหมายออก และเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องนำส่งหมายนั้นให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาและบุคคลภายนอก ซึ่งคำสั่งออกนั้นจะต้องระบุห้ามลูกหนี้ตามคำพิพากษาจำหน่ายสิทธิเรียกร้องตั้งแต่วันที่ได้ออกคำสั่งนั้นให้ และมีข้อห้ามบุคคลภายนอกไม่ให้ชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของให้แก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา แต่ให้ส่งมอบแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีแทนภายในเวลากำหนดไว้ในคำสั่ง

การที่บุคคลภายนอกจะปฏิเสธหรือโต้แย้งสิทธิเรียกร้องนั้นบุคคลภายนอกจะต้องปฏิเสธหรือโต้แย้งเกี่ยวกับหนี้ที่เรียกร้อง เช่นปฏิเสธว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่มีสิทธิเรียกร้องเหนือบุคคลภายนอกหนี้ระงับไปแล้ว หนี้ขาดอายุความ รวมถึงผู้ทรงสิทธิเรียกร้องที่แท้จริง ในกรณีที่เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ส่งหมายออกสิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไปยังบุคคลภายนอกแล้วแล้ว หากลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ออนสิทธิเรียกร้องไปแล้วจะต้องยื่นคำคัดค้านก่อนที่จะมีการจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา เมื่อมีการคัดค้านแล้วให้ศาลไต่สวน หากศาลเห็นว่าหนี้ที่เรียกร้องมีอยู่จริงก็ให้ศาลมีคำสั่งให้บุคคลภายนอกปฏิบัติตามคำสั่งออก แต่ถ้าศาลเห็นว่าหนี้ไม่มีอยู่จริงก็ให้ศาลมีคำสั่งจำหน่ายชื่อบุคคลภายนอกออกไป กรณีที่บุคคลภายนอกไม่คัดค้าน หรือคัดค้านแล้วแต่ศาลเห็นว่าหนี้ที่เรียกร้องมีอยู่จริง เมื่อบุคคลภายนอกไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานบังคับคดีหรือคำสั่งศาล เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเหนือบุคคลภายนอก และดำเนินการเสมือนหนึ่งว่าบุคคลภายนอกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา หากบุคคลภายนอกไม่ปฏิบัติตามคำสั่งออกและคำแห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งออกไว้ต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอกเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ไม่ว่าจะเพราะประการใดๆ บุคคลภายนอกจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนต่อเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเพื่อความเสียหายใดๆ ด้วย

เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ออกสิทธิเรียกร้องไปถึงลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถโอนหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิไปให้แก่บุคคลอื่นได้ หากลูกหนี้ตามคำพิพากษาโอนหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิดังกล่าวจะนำมาใช้ยื่นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าพนักงานบังคับคดีไม่ได้

ดังนั้น ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีในส่วนของกรออายัดทรัพย์สิน ได้แก่ เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้อง (ลูกหนี้ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา) ผู้ทรงสิทธิเรียกร้องที่แท้จริง เป็นต้น

การบังคับคดีในประเทศฝรั่งเศสนั้นจะไม่มี การบังคับที่ตัวคน แต่จะบังคับเฉพาะทรัพย์สิน (in rem) เท่านั้น ซึ่งการบังคับคดีจะแบ่งออกเป็น การยึดทรัพย์ การอายัดสิทธิเรียกร้อง การขายทอดตลาด ทรัพย์ การกระทำหรืองดเว้นกระทำการ การขับไล่นุคคลออกจากอสังหาริมทรัพย์ และการส่งมอบทรัพย์สิน สำหรับการอายัดทรัพย์สินนั้น ในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศฝรั่งเศสจะเป็นการอายัดเงิน เช่น การอายัดเงินค่าเช่า การอายัดเงินเดือนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา การอายัดเงินในบัญชีธนาคาร เป็นต้น โดยการอายัดทรัพย์สินนั้นจะต้องไม่เกินจำนวนที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิที่จะได้รับ ส่วนกรณีที่มีการอายัดเงินในบัญชีของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะไม่สามารถเบิกเงินจากธนาคารได้ การสืบหาข้อมูลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่มีความจำเป็นต่อการชำระหนี้ เจ้าพนักงานบังคับคดีจะต้องร้องขอต่อพนักงานอัยการ ให้สืบค้นข้อมูลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถือว่าเป็นความลับทางวิชาชีพ ซึ่งไม่อาจเปิดเผยต่อบุคคลทั่วไปได้ และบุคคลทั่วไปไม่สามารถมาขอได้ (Secret Professional) จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยอัยการจะต้องดำเนินการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี กรณีนี้ต้องเป็นการสืบหาข้อมูลโดยวิธีอื่นๆ ไม่สามารถทำได้แล้ว หลังจากนั้นพนักงานอัยการจะติดต่อขอข้อมูลทั่วไปของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ถือว่าเป็นความลับในการประกอบวิชาชีพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น บัญชีในธนาคารของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เป็นต้น การยึดเงินในบัญชีธนาคาร (La saisie-attribution) โดยหน่วยงานที่เกี่ยวกับภาษีจะมีบัญชีธนาคารของบุคคลทุกคน เจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถสอบถามข้อมูลบัญชีในธนาคารของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้โดยยื่นคำร้องต่อพนักงานอัยการและอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานอัยการว่าไม่ได้กระทำโดยส่วนตัว เมื่อพนักงานอัยการสอบถามไปที่ธนาคาร โดยระบุให้แจ้งการตรวจสอบไปที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ธนาคารมีหน้าที่ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ซึ่งจะอายัดได้ต่อเมื่อระยะเวลาพ้นไปก่อน 15 วัน เพื่อให้ธนาคารหักเงินลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้ใช้จ่ายไป โดยลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะไม่รู้ตัวก่อนว่าบัญชีถูกอายัด เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้อายัดแล้ว ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษาทราบภายใน 8 วัน และลูกหนี้ตามคำพิพากษามีเวลา 1 เดือนเพื่อคัดค้านการอายัดต่อศาล หากไม่คัดค้านเจ้าพนักงานบังคับคดีจึงจะสามารถเอาเงินนั้นมาจากธนาคารได้ แต่ก็มีสิทธิเรียกร้องบางประการที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่มีอำนาจอายัด เช่น เงินที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีไว้เพื่อนำมาใช้ในการซ่อมบำรุงเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ เช่น เครื่องจักร เป็นต้น

ในประเทศสหพันธรัฐเยอรมันนั้นจะบังคับคดีได้ต่อเมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้ามีการอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นจะต้องรอการบังคับคดีไว้ก่อน เมื่อศาลมีคำพิพากษาแล้ว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องขอต่อศาลให้ออกหมายบังคับคดีซึ่งศาลไม่ต้องไต่สวนลูกหนี้ตามคำพิพากษาก่อน โดยหมายบังคับคดีจะต้องระบุรายละเอียดว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องปฏิบัติตามอย่างไร

ศาลที่มีอำนาจออกหมายบังคับคดีแบ่งออกเป็น 3 ประเภทของทรัพย์ กล่าวคือ การยึดทรัพย์ ตามที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาฟ้องร้อง ศาลที่มีอำนาจออกหมายบังคับคดี คือ ศาลแขวงที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษามีภูมิลำเนาอยู่ และศาลที่มีคำสั่งห้ามมิให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษากระทำการ หรือมีคำสั่งให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษงดเว้นกระทำการ การยึดทรัพย์ต่างๆ ไปของลูกหนี้ตามคำพิพากษา คือ ศาลที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ในเขตพื้นที่นั้น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีระยะเวลาในการบังคับคดีตามคำพิพากษาเป็นระยะเวลา 30 ปี หากเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่บังคับคดีภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะไม่มีสิทธิบังคับคดีอีกต่อไป

จากการศึกษาทั้งกฎหมายของไทยและต่างประเทศโดยผู้ศึกษานັศึกษาเกี่ยวกับการใช้สิทธิของเจ้าหนี้ในการบังคับคดีโดยการอายัดเงิน ซึ่งเป็นปัญหามากในการเข้าถึงข้อมูลของลูกหนี้เพื่อจะบังคับคดีโดยผู้ศึกษาได้กำหนดประเด็นปัญหาไว้ 3 ประเด็น คือ

1) ปัญหาการสืบทรัพย์ของลูกหนี้ โดยการเข้าไปตรวจสอบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นไปโดยยากแม้ว่าจะได้มีคำพิพากษาจากศาลว่าให้ลูกหนี้จะต้องชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาก็ตาม เนื่องจากสถาบันการเงินนั้นไม่ยอมเปิดเผยบัญชีของลูกหนี้ โดยอ้างว่าเป็นความลับของลูกค้า รวมทั้งเป็นหลักปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณและจริยธรรมธุรกิจ จากกรณีดังกล่าวทำให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาไม่สามารถนำข้อมูลรายละเอียดส่วนนี้ไปแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อให้ดำเนินการอายัดเงินในบัญชีมาชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ได้ การสืบทรัพย์ถือเป็นภาระของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาที่จะต้องใช้ความพยายามสืบหาทรัพย์สินต่างๆ ที่เป็นของลูกหนี้

2) ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับเงินเดือนของลูกหนี้ได้อย่างไร ซึ่งในปัจจุบันการจะทราบอัตราเงินเดือนของลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้นั้น เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาจะต้องไปตรวจสอบขอข้อมูลที่สำนักงานประกันสังคมที่ลูกหนี้ได้ประกันตนไว้ สำนักงานประกันสังคมไม่อาจจะเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวได้แม้ว่าศาลจะมีคำพิพากษาให้เจ้าหนี้ชนะคดีก็ตาม โดยอ้างว่ามีปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540

3) ปัญหาการที่บุคคลภายนอกได้ใช้สิทธิโต้แย้งหรือปฏิเสธคำสั่งอัยคทรัพย์มาแต่แรก อีกทั้งไม่ดำเนินการใดๆ อันจะทำให้ศาลได้ทราบข้อเท็จจริงว่านายจ้างสามารถรับคำสั่งอัยคทรัพย์ได้ส่งผลให้เจ้าหน้าที่ได้รับความเสียหาย

ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ โดยเปรียบเทียบกับมาตรการของต่างประเทศและนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาคต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

ตามที่คุณศึกษาได้วิเคราะห์ประเด็นปัญหาต่างๆ โดยเปรียบเทียบกับมาตรการของต่างประเทศโดยปรากฏในบทที่ 4 นั้น ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์และมีแนวทางแก้ไขโดยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

1) จากหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับการอายัดเงินฝากในธนาคารของลูกหนี้ตามคำพิพากษาในปัจจุบันจะกระทำได้อันเมื่อเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาจะต้องแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ทราบถึงเลขที่บัญชี และบัญชีประเภทใด ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของฝ่ายเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาที่จะต้องไปทำการสืบทรัพย์ให้รู้ถึงรายละเอียดเกี่ยวกับเงินในบัญชีของลูกหนี้ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างภาระแก่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอย่างยิ่งทั้งที่ศาลได้พิพากษาให้ชนะคดีแล้ว

ผู้ศึกษาเห็นว่า ควรกำหนดให้เป็นหน้าที่ของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ต้องแถลงหรือแสดงรายการทรัพย์สินที่ตนมีอยู่ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ ทั้งนี้เพื่อลดภาระของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในการสืบทรัพย์ของลูกหนี้หรือในขณะที่ทำสัญญากับธนาคารเกี่ยวกับการฝากเงินควรให้ลูกหนี้ตามคำพิพากษายินยอมให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาดูตรวจสอบข้อมูลทางการเงินได้

2) ในการอายัดเงินเดือนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่อาจทราบได้ว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้รับเงินเดือนในอัตราเดือนละเท่าไร เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่อาจเข้าถึงข้อมูลของลูกหนี้ตามคำพิพากษาจากสำนักงานประกันสังคมได้ จึงทำให้เกิดช่องว่างในการแจ้งข้อเท็จจริงของนายจ้างที่เสนอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เรื่องรายได้ของลูกหนี้ เมื่อนายจ้างได้แจ้งรายได้ของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นประการใดแล้ว เจ้าพนักงานบังคับคดีก็จะแจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบเรื่องรายได้นั้น ซึ่งจะเป็นความจริงตามที่นายจ้างได้แจ้งแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีหรือไม่ เจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบได้ เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ไม่สามารถตรวจสอบได้ จึงเป็นปัญหาของเจ้าหน้าที่ว่า นายจ้างอาจจะช่วยเหลือลูกจ้างหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษามีให้ถูกบังคับคดีได้

ครั้งนี้ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 24 อนุมาตรา 10 ดังนี้ “หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตน ต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

- (1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน ของรัฐแห่งนั้น
 - (2) เป็นการใช้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น
 - (3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่างๆ ซึ่งมีหน้าที่ ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น
 - (4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย โดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด
 - (5) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มาตรา 26 วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจคุณค่าในการเก็บรักษา
 - (6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะคดีประเภทใดก็ตาม
 - (7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล
 - (8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว
 - (9) กรณีอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา
 - (10) ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี กรณีที่มีศาลได้มีคำพิพากษาและคดีถึงที่สุดแล้ว
- 3) ในการอายัดเงินเดือนของลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถ้านายจ้างเพิกเฉยมิได้ส่งเงินอายัดโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องในการส่งเงินอายัดให้แก่เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ จนเป็นเหตุให้เจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอยึดทรัพย์หรืออายัดทรัพย์สินของนายจ้างแทนลูกหนี้ตามคำพิพากษา หากนายจ้างมิได้คัดค้านหรือศาลได้มีคำสั่งรับรองแล้ว และนายจ้างหรือบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาล เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแก่บุคคลภายนอกนั้น และดำเนินการ ไปเสมือน

หนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 312 วรรคสอง นั้น

ผู้ศึกษาเห็นว่า กฎหมายควรกำหนดกรอบเวลาในการยื่นคำคัดค้านของบุคคลภายนอกให้ชัดเจน เพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกช่วยเหลือลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือช่วยเหลือลูกหนี้ตามคำพิพากษาในการประวิงการบังคับคดีของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา ดังนั้น กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 312 วรรคหนึ่ง ก็ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่า “ถ้าบุคคลภายนอกที่ได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์หรืออายัดสิทธิเรียกร้องให้บุคคลภายนอกนั้นยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในสิบห้าวัน โดยจะปฏิเสธหรือโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอาแก่ตน.....” หรือถ้าหากบุคคลภายนอกไม่ยื่นคำคัดค้านและไม่มาศาลตามกำหนดนัดพิจารณาของศาลโดยมิได้แจ้งเหตุขัดข้องแต่ประการใด ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 312 วรรคสอง ก็ควรแก้ไขเพิ่มเติมให้ชัดเจนว่า “ถ้าคำสั่งอายัดนั้นไม่มีการคัดค้านและบุคคลภายนอกไม่มาศาลตามกำหนดนัด ให้ถือว่าบุคคลภายนอกขาดนัดพิจารณา หากศาลได้มีคำสั่งรับรองดังกล่าวแล้ว และบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตามนั้น เจ้าพนักงานบังคับคดีอาจร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีแก่บุคคลภายนอกนั้นเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา”

สาเหตุที่ต้องการแก้กฎหมายดังกล่าวเพื่อป้องกันมิให้บุคคลภายนอกประวิงในการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือช่วยเหลือลูกหนี้ตามคำพิพากษามิให้ถูกบังคับคดี เช่น บุคคลภายนอกอาจยื่นคำร้องคัดค้านภายหลังว่า ลูกหนี้ตามคำพิพากษาไม่ได้เป็นลูกจ้างของบุคคลภายนอกแล้วหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้รับเงินเดือนไม่ถึง 10,000 บาท จึงไม่อยู่ในข่ายแห่งการบังคับคดี เป็นต้น

4) จัดตั้งหน่วยงานเก็บรักษาข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา เพื่อให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้มาตรวจสอบเพื่อบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลต่อไป